

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

معاونت منابع انسانی و پشتیبانی

مدیریت توسعه مدیریت

طرح به اشتراک گذاری منابع اطلاعاتی ایدرو و شرکتهای تابعه

اداره مدیریت دانش

زمستان 87

مقدمه

مأموریت اصلی کتابخانه‌های تخصصی، فراهم کردن امکان دسترسی کارکنان سازمان متبوع به اطلاعات علمی و فنی سازمان یافته برای توسعه دانش و پیشبرد اهداف سازمانی است، اما به دلایل گوناگون از جمله رشد روزافزون دانش بشری و تعداد فزاینده منابع اطلاعاتی که در دنیا منتشر می‌شوند از یک طرف و محدودیت‌های گوناگون کتابخانه‌ها از جمله محدودیت منابع مالی از طرف دیگر، نمی‌توان از کتابخانه‌ها انتظار داشت که نیازهای اطلاعاتی افراد زیرپوشش خود را تنها با استفاده از منابع خودشان پاسخ گویند. این واقعیت باعث شده است که استفاده از اصطلاح "دسترسی به منابع" به جای "مالکیت منابع" در کتابخانه‌ها معمول شود و برنامه‌هایی پدید آیند که کتابخانه‌ها بتوانند از منابع یکدیگر برای پاسخ به نیازهای کاربران خود استفاده کنند. یکی از مهمترین هدف‌های چنین برنامه‌هایی افزایش دسترسی به منابع کتابخانه‌هاست. به این ترتیب همکاری بین کتابخانه‌ها برای استفاده بهینه از منابع مالی، منابع اطلاعاتی و... موجود در کل کشور الزامی می‌نماید که این مهم با مکانیزم‌های اشتراک منابع امکان‌پذیر است.

یکی از راهکارهای اشتراک منابع اطلاعاتی «طرح امانت بین کتابخانه‌ها» می‌باشد که از طریق آن، متقاضیان یک کتابخانه می‌توانند به شکل غیر مستقیم به منابع اطلاعات دیگر کتابخانه‌ها دسترسی داشته باشند، بدین شکل که یک کتابخانه مدارک مورد درخواستش را از کتابخانه دیگری درخواست می‌کند.

ضرورت برقراری طرح امانت بین کتابخانه‌ای در ایدرو و شرکتهای تابعه

خانواده سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای آن با فراوانی بیش از 100 واحد صنعتی، عهده‌دار توسعه امر صنعت در کشور می‌باشند، اما در دنیای امروزی که مشخصه اصلی آن رشد سریع علم و دانش و فناوری می‌باشد، دستیابی به لبه دانش و روزآمد بودن، نیازی ضروری برای حضور مؤثرتر در بازارهای داخلی و جهانی می‌باشد. به نظر می‌رسد نیل به این مهم امکان‌پذیر نمی‌باشد جز با ایجاد و تقویت مراکز اطلاعاتی. از طرفی ایجاد مراکز دانشی همواره با موانعی چون گران بودن منابع اطلاعاتی، محدودیتهای مکانی همزمان با رشد دانش مواجه بوده است، همچنین هیچ مرکز اطلاعاتی هرگز توان پاسخگویی به تمامی نیازهای اطلاعاتی کاربران خود را نخواهد داشت. در پی چنین نیازهایی بود که طرح ایجاد شبکه‌ای از همکاریها بین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای آن مطرح شد.

در گذشته بنا به دلیل پاره‌ای محدودیتها، معمولاً اجرای اینگونه طرحهای همکاری با شکست مواجه می‌شد، ولی در حاضر امید آن می‌رود که با بهره‌گیری از امکانات تکنولوژیکی و پتانسیل‌های موجود در ایدرو و شرکتهای آن و در سایه سیاستهای مشوقانه سطوح مدیریت جدید، اجرای این طرح، عملی گردد.

1- هدف

هدف از اجرای این طرح تشریح قوانین و مقررات حاکم بر طرح به اشتراك گزاری منابع اطلاعاتی علمی و فنی موجود در کلیه کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی و دانشی شرکتهای مجموعه ایدرو می‌باشد.

2- تعریف واژه ها

- 1-2- مرکز اطلاعات: در این طرح به کلیه مراکزی که وظیفه حفظ، سازماندهی، اطلاع رسانی، و اشاعه هر نوع منبع اطلاعاتی را به عهده دارند، اعم از کتابخانه، آرشیو، مرکز اسناد، و مرکز اطلاع رسانی مرکز اطلاعات نامیده می‌شوند.
- 2-2- طرح مشارکت: طرح مشارکت قراردادی است که به موجب آن، يك مرکز اطلاعات مدارك مورد درخواست را که هنگام درخواست در مجموعه‌اش موجود نیستند، از مرکز دیگری برای متقاضیان خود درخواست می‌کند.
- 2-3- منابع اطلاعاتی و دانشی: شامل کتاب، مجله، گزارشات و اسناد، منابع دیداری شنیداری، و لوح فشرده می‌باشد.
- 2-4- کمیته هماهنگی: کمیته ای است مرکب از مدیر مستقیم ذیربط در سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و 5 شرکت ایران خودرو، سایکو، سایپا، سازمان مدیریت صنعتی، موسسه مطالعات و بهره‌وری منابع انسانی (یا نماینده ایشان) و مسئولین مراکز اطلاعاتی 6 مرکز فوق‌الاشاره که توسط معاونت منابع انسانی و پشتیبانی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران حمایت می‌گردد. این کمیته انجام وظایف هماهنگی طرح را در قالب اجرای دوره‌ای طرح، تدوین و اصلاح مقررات هر دوره، پذیرش اعضاء در طرح، تهیه راهنماها و فهرستهای لازم در طرح، پیگیری تخلفات و رسیدگی به آنها را، عهده می‌گیرد.
- 2-5- خدمات امانت مدرک: به خدماتی از طرح گفته می‌شود که مدرک موجود در يك مرکز اطلاعات به مرکز دیگری امانت داده می‌شود.

2-6- خدمات تصویر مدرک: به خدماتی از طرح گفته می شود که تصویر (کپی) مدرک موجود در یک مرکز اطلاعات به مرکز دیگری ارسال می گردد.

3- شرایط عضویت در طرح

3-1- طرح امانت منابع بین مراکز اطلاعات ایدرو و توابع با عنوان طرح **مشارکت** از 15 اردیبهشت سال 1388 اجرا خواهد شد.

3-2- مدت اعتبار عضویت هر مرکز اطلاعات در طرح مشارکت دو سال بوده و تمدید آن با پذیرش شرایط و ضوابط اعلام شده از طرف کمیته طرح امکان پذیر خواهد بود. مراکز عضو موظفند تا پایان دوره، مقررات طرح را پذیرفته و اجرا نمایند. عضویت جدید در هر زمانی پذیرفته ولی تمدید و یا فسخ رابطه همکاری، تنها در ابتدای هر دوره قابل انجام است.

3-3- کلیه مراکز اطلاعات شرکتهای دارای وابستگی به ایدرو می توانند در این طرح شرکت نمایند.

3-4- کلیه مراکز اطلاعات عضو طرح موظفند براساس مقررات و ضوابطی که توسط کمیته هماهنگی تعیین می شود، عمل نمایند.

3-5- جلسات سیاستگذاری جهت تدوین دستورالعملها، روشهای اجرایی، و تهیه فرمها توسط کمیته هماهنگی و به صورت هفتگی، پس از طی مراحل فوق و اجرایی شدن طرح به صورت 2 ماه یکبار برگزار خواهد گردید.

3-6- کلیه مراکز اطلاعات عضو موظفند به درخواستهای رسیده از اعضای طرح رسیدگی نمایند.

3-7- مراکز اطلاعات در ازای خدماتی که در قالب طرح از دیگر اعضا دریافت می دارند هزینه ای پرداخت نمی کنند.

3-8- مراکز اطلاعات عضو، از خدمات و یا امکانات حمایتی متناسب با نیازها و سیاستهای کمیته هماهنگی طرح برخوردار می شوند.

3-9- با عضویت در طرح، مراکز اطلاعات می توانند منابع موجود در سایر مراکز را به امانت گیرند یا از آنها تصویر تهیه نمایند. خدمات اطلاعاتی تحت پوشش این طرح شامل امانت کتاب، مجله، گزارش ها و منابع دیداری شنیداری (چنانچه مغایر با قوانین کتابخانه عضو نباشد) تهیه تصویر از بانک اطلاعاتی و یا کتب (با رعایت قوانین کپی رایت)، استفاده از پایگاههای اطلاعاتی و خدمات تحویل مدرک می باشد.

تبصره: امانت مدرک یا تهیه تصویر از منابع با رعایت کامل قوانین داخلی مراکز اطلاعاتی امکان پذیر خواهد بود.

3-10- مدت امانت هر مدرک از تاریخ ارسال تا تاریخ بازگشت به مرکز اطلاعات یک ماه بوده و در صورتی که رزرو نشده باشد یک بار و به

مدت پانزده روز قابل تمدید است و حداکثر تعداد صفحات تصویر درخواست شده 50 صفحه از هر مدرک می باشد.

3-11- جایگزینی و یا تامین خسارت مدارک گم شده یا خسارت دیده به عهده فرد (عضو) امانت گیرنده می باشد. بدین ترتیب که مراکز اطلاعات عضو در طرح متعهد می گردند در صورت گم شدن یا خسارت دیدن مدارک امانت گرفته طی این فرایند، در صورت امکان جایگزین مدرک و در غیر این صورت خسارت وارده را از فرد امانت گیرنده اخذ و به مرکز اطلاعات امانت دهنده پرداخت نمایند.

تبصره: در صورت بروز اختلاف نظر بین مرکز امانت دهنده و مرکز امانت گیرنده بر روی مبلغ خسارت، حکمیت بر عهده اداره مدیریت دانش سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران خواهد بود.

4- دستور العمل ها، روشهای اجرایی و فرمهای مربوطه توسط کمیته هماهنگی تهیه و به اعضاء ابلاغ می گردد.